Dosarul nr. 3r-1428/24; (2-22142429-02-3r-17122024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Barbacaru Igor)

D E C I Z I E

27 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore

examinând recursul depus de avocatul Kebeș Alexei în interesele apelantului Scripcenco Ilia, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 19 noiembrie 2024, prin care în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Scripcenco Ilia împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul protecție internă și anticorupție, cu privire la declararea nulității actelor și obligarea anulării încheierii,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 29 septembrie 2022 Scripcenco Ilia a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul protecție internă și anticorupție, solicitând:

- declararea nulității hotărârii (răspunsul) șefului SPIA MAI RM comisar-șef Vladimir Viscun, cu nr. 4S-583 din 27.06.2022, prin care s-a refuzat în anularea încheierii din 18.08.2021;
- declararea nulității hotărârii (răspunsul) șef adjunct, comisar șef Eugeniu Șevciuc cu nr. K-1019/2022 din 08.08.2022 prin care s-a refuzat în admiterea cererii prealabile;
- obligarea șefului SPIA MAI RM să anuleze încheierea din 18.08.2021 pe marginea materialului înregistrat în REI-2 al SPIA MAI RM cu nr. 20215500125 din 21.06.2021, pe acțiunile ilicite ale persoanelor indicate, inclusiv din cadrul Federației Comunităților Evreești Habad Liubavici și a purcede la examinarea plângerii reclamantului.

Poziția judecătorului instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 19 noiembrie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Scripcenco Ilia, a fost declarată inadmisibilă (f.d. 32-34).

Solicitarea recurentului:

La 02 decembrie 2024 avocatul Kebeș Alexei, în interesele lui Scripcenco Ilia, a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 19 noiembrie 2024, solicitând casarea integrală a încheierii primei instanțe și adoptarea unei noi încheieri, prin care acțiunea să fie admisă.

Argumentele părților:

În motivarea recursului declarat s-a invocat că prima instanță a dat aprecieri nefondate, actul judecătoresc contestat nu conține argumentare juridică, iar încheierea nefondată a cauzei și erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prevăzute de legislația națională, cât și de tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte,

ducând la tergiversarea cauzei nominalizate. Susține reprezentantul recurentului că prin încheierea contestată a fost îngrădit accesul liber la justiție – principiu constituțional și un drept fundamental.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nicio cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, prin Încheierea Organului de constatare reprezentat de către ofițerul superior de investigații al Secției nr.1 DSI a DGPI a SPIA al MAI, inspector superior Valeriu Boboc din 19.08.2021, privitor la rezultatele verificării informației înregistrate în Registrul nr. 2 cu nr. 20215500125, s-a dispus :

„*1. Încetarea verificării în continuare a informației înregistrate în Registrul nr. 2 al SPIA al MAI, la 21.06.2021, cu nr. 20215500125, în temeiul circumstanțelor expuse în partea descriptivă, deoarece nu există faptul infracțiunii sau a unei contravenții;*

2. Materialele acumulate de transmis în adresa DMO a SPIA al MAI" (f.d. 3-5, dosar administrativ).

Prin cererea din 30.05.2022 Ilia Scripcenco a solicitat Ministrului Afacerilor Interne anularea încheierii din 19.08.2022 emisă pe cauza nr. 20215500125 (f.d. 106, dosar administrativ).

Prin răspunsul nr.4/S-583/22 din 27.06.2022 emis de către SPIA al MAI, s-a adus la cunoștință lui Ilia Scripcenco, următoarele: „*Serviciul protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne a examinat plângerea dumneavoastră, înregistrată în cadrul Serviciului management documente, la 30.05.2022, cu nr. S-583/22, prin care solicitați anularea încheierii din 19.08.2021, adoptată pe marginea materialului înregistrat în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente.*

Conform art. 80 alin. (2) și (3) din Codul administrativ, în cazul în care un petiționar adresează aceleiași autorități publice mai multe petiții cu același obiect, acestea se conexează, petiționarul urmând să primească un singur răspuns care trebuie sa facă referire la toate petițiile depuse. Dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiție de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial.

În acest context, vă informăm că, petiția dumneavoastră nu a fost examinată, ci a fost conexată la dosarul administrativ inițial, cu nr. S-265/22 din 01.03.2022.

Subsidiar, vă aducem la cunoștință că, angajații SPIA al MAI, care este o subdiviziune specializată, împuternicită de a asigura protecția internă a Ministerului Afacerilor Interne,

precum și a subdiviziunilor subordonate, prevenirii și combaterii corupției și conflictelor de interese în rândul personalului aparatului central al MAI, își manifestă disponibilitatea de conlucrare, în continuare, în limitele cadrului legal.

Concomitent, ținem să vă comunicăm că, în cazul în care nu sunteți de acord cu decizia adoptată, sunteți în drept să o contestați prin depunerea unei cereri prealabile, în decurs de 30 de zile de la data comunicării sau notificării acesteia, la Ministerul Afacerilor Interne, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 75, e-mail : secretariat@mai.gov.md , în ordinea art. 162 alin. (3), art. 164 alin. (1) și art. 165 alin. (1) din Codul administrativ" (f.d. 108, dosar administrativ).

Prin cererea prealabilă din 08.08.2022, Ilia Scripcenco reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a solicitat MAI: declararea nulității hotărârii/răspunsul șefului SP1A MAI RM comisar-șef Vladimir Viscun cu nr. 4S-583 din 27.06.2022 prin care s-a refuzat în anularea încheierii din 18 august 2021; anularea încheierii SPIA nr. 4S-583 din 27.06.2022 pe marginea plângerii Ilia Scripcenco; dispunerea prin ordonanță începerii urmăririi penale la plângerea Ilia Scripcenco în corespundere cu prevederile art. 274 CPP RM (f.d. 113-114, dosar administrativ).

Drept răspuns la cererea prealabilă, SPIA al MAI la 18.08.2022 a adus la cunoștință lui Scripcenco Ilia că Serviciul protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - SPIA al MAI) a examinat cererea prealabilă, înregistrată în Serviciul management documente al SPIA al MAI, cu nr. K-1019/22 din 08.08.2022, solicitările fiind respinse în totalitate ca fiind neîntemeiate, or, în cererea prealabilă nu au fost expuse noi argumente care ar duce la anularea în tot sau în parte a deciziei emise. (f.d.115, dosar administrativ).

Scripcenco Ilia a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul protecție internă și anticorupție, solicitând: declararea nulității hotărârii (răspunsul) șefului SPIA MAI RM comisar-șef Vladimir Viscun, cu nr. 4S-583 din 27.06.2022, prin care s-a refuzat în anularea încheierii din 18.08.2021; declararea nulității hotărîrii (răspunsul) șef adjunct, comisar șef Eugeniu Șevciuc cu nr. K-1019/2022 din 08.08.2022 prin care s-a refuzat în admiterea cererii prealabile; obligarea șefului SPIA MAI RM să anuleze încheierea din 18.08.2021 pe marginea materialului înregistrat în REI-2 al SPIA MAI RM cu nr. 20215500125 din 21.06.2021, pe acțiunile ilicite ale persoanelor indicate, inclusiv din cadrul Federației Comunităților Evreești Habad Liubavici și a purcede la examinarea plângerii reclamantului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 19 noiembrie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Scripcenco Ilia, a fost declarată inadmisibilă (f.d. 32-34).

La 02 decembrie 2024 avocatul Kebeș Alexei, în interesele lui Scripcenco Ilia, a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 19 noiembrie 2024, solicitând casarea integrală a încheierii primei instanțe și adoptarea unei noi încheieri, prin care acțiunea să fie admisă.

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe despre inadmisibilitatea acțiunii, este justă și legală, aceasta avînd la bază cumulul dovezilor administrate, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către recurent nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeiniciei concluziilor invocate de prima instanță în încheierea contestată.

În contextul cerințelor deduse judecării, instanța de recurs reține că, conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru

admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Instanța ține să menționeze că acțiunea în contencios administrativ, are menirea de oferi protecție juridică persoanei împotriva activității administrative ilegale a autorităților publice, dar nu este un mijloc legal prin care să se urmărească blocajul activității autorităților publice sau antrenarea fără motiv a terților în acțiune judiciară, pentru motive de insatisfacție generală.

Totodată, temeiul constituțional al contestării actelor autorităților publice și a răspunderii acestor autorități pentru vătămările aduse prin nesocotirea sau încălcarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, rezultă din art. 52 din Constituție, dar este prevăzut expres și în art. 53, consacrat nemijlocit dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică.

Astfel, potrivit 53 alin. (1) din Constituția RM, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Coroborând normele legale enunțate la materialele cauzei, Completul judiciar reține ca fiind corecte argumentele primei instanțe că, calitatea de reclamant în acțiunile de contencios administrativ o poate avea doar persoana care poate revendica un drept vătămat sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

De fapt, în esență reclamantul contestă concluziile Organului de constatare al Secției nr. 1 DISI a DGPI a SPIA al MAI, reflectate în încheierea din 18 august 2021, prin care s-a dispus încetarea verificării în continuare a informației înregistrare în Registrul nr. 2 al SPIA al MAI, în legătură cu faptul că nu a fost comisă o infracțiune sau contravenție.

În acest context, Completul judiciar consideră oportun de a reține că în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, (3) Prevederile prezentului cod nu se aplică: […] b) raporturilor juridice ale autorităților publice care acționează în baza Codului contravențional sau Codului penal; [...]

Prin urmare, ținând cont de faptul că din materialele cauzei nu rezultă încălcarea a careva drept/drepturi ale reclamantului Scripcenco Ilia de către Ministerul Afacerilor Interne (Serviciul protecție internă și corupție), prin activitatea administrativă a autorității publice, or, raporturile juridice din speță și modul de contestare a concluziilor organului de constatare, sunt reglementate prin prisma Codului de procedură penală, astfel că Completul judiciar consideră că prima instanță just a concluzionat că acțiunea reclamantului urmează a fi declarată inadmisibila, în baza

temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ, prin prisma art. 2 alin. (3) lit. b) Cod administrativ.

Mai mult ca atît, în motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a făcut referire la acțiunile ce urmează a fi întreprinse de către autoritățile pîrîte prin prisma Codului de procedură penală (art. 274 CPP), aceiași poziție fiind reiterată și în cererea de recurs, ceea ce în mod suplimentar indică asupra lipsei unei activități administrative prin care i-ar fi fost pretins încălcate drepturile reclamantului.

Prin prisma art. 6 din Convenția Europeană și jurisprudenței Curții Europene, dreptul de acces la justiție nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit. Accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporționalitate între interesul persoanei și scopul legitim urmărit (Guérin contra Franței, 29 iulie 1998, § 37). Totuși, limitările nu trebuie să reducă la zero esența acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției și, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ș.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33). Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conținutului acestui drept, există loc pentru restrângeri aduse implicit. Dreptul de acces la o instanță de judecată impune, prin însăși natura sa, a fi reglementat de către stat, reglementare care poate fi variabilă în timp și spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane contra Regatului Unit al Marii Britanii).

Completul judiciar reține și jurisprudența CtEDO, în conformitate cu care, dreptul de acces la justiție poate fi restricționat de către statele membre ale Consiliului Europei, însă limitările aduse acestui drept trebuind să respecte cîteva principii cum ar fi: un raport rezonabil între scopul urmărit și mijloacele alese, scopul urmărit trebuie să fie legitim și să nu afecteze substanța dreptului.

Astfel, contenciosul administrativ instituit de Codul administrativ, nu este un contencios obiectiv de legalitate, dar subiectiv, implicând apărarea unui drept subiectiv propriu.

Prin urmare, sunt greșite și nu pot fi reținute argumentele că încheierea primei instanțe este ilegală și nefondată, urmând a fi anulată. Or, din actul judecătoresc contestat rezultă că acesta a fost emis cu respectarea procedurii, determinarea corectă a circumstanțelor cauzei și aplicarea întemeiată a normelor legale, respectiv lipsesc temeiuri legale pentru anularea încheierii primei instanțe.

Prin prisma celor relatate, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de fond prin încheierea contestată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6§1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge ca neîntemeiată cererea de recurs depusă de avocatul Kebeș Alexei în interesele apelantului Scripcenco Ilia.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge recursul depus de avocatul Kebeș Alexei, în interesele apelantului Scripcenco Ilia.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 19 noiembrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore